

Thema: Nog even!

PREEK

**naar aanleiding van Jesaja 49,1-6
op de vierde zondag van advent
20 december 2020**

Liturgie

Mededelingen van de kerkenraad

Toelichting op bloemstuk

Aansteken van alle kaarsen

Ik zal je maken tot een licht voor alle volken, opdat de redding die ik brengen zal tot aan de einden der aarde reikt.

LB 435 : 1,2 Heft op uw hoofden, poorten wijd

Votum en groet

LB 435 : 3,4 Gezegend was het land, de stad

De Tien Woorden

Psalm 111 : 5,6

Gebed

OTH 426 : 1,2,3 Alzo lief had God de wereld

Schriftlezing:

- Jesaja 49,1-6

- Lucas 1,26-38

Preek – Nog even!

Psalm 2 : 1,2 NPB Wat willen al die wereldleiders toch

Dankzegging en voorbede

Collectemoment

LB 473 : 1,2,3 Er is een roos ontloken

Zegen

Gemeente van de Heer Jezus Christus,

We zijn er bijna!

Zo klinkt deze dagen de boodschap vanuit het torentje.

U heeft hem vast gezien, want bij de helft van ons volk volgde – net als ik – de toespraak van onze minister-president. Het gejoel van demonstranten op straat kon niet verhinderen dat de boodschap luid en duidelijk overkwam: 7 dingen die niet meer mochten, niet meer konden; 7 dingen die mede tot gevolg hebben dat wij vandaag slechts *online* de dienst kunnen uitzenden; 7 dingen die ons ernstige beperkingen opleggen – met alle gevolgen van dien.

Tegelijk ontbrak het niet aan hoop.

Er komt een moment dat we corona achter ons laten. Dat ons leven weer gewoon wordt – zo sprak de premier.

Houd nog even vol – in deze *lockdown*, we komen er uit.

Nog even...

Zelf vind ik het frappant om juist in deze situatie te luisteren naar de woorden van de profeet Jesaja.

Houd vol! – zo luidt de boodschap van de profeet

Nog even. We komen er uit!

Toegegeven – gemakkelijk is die boodschap niet.

En misschien ook niet zo toegankelijk als wij vandaag wel zouden willen.

Waar gaat dit eigenlijk over?

Wie zijn die *eilanden* en die *verre volken* die te horen krijgen dat het de HEER is die zijn dienaar geroepen heeft? En wie is hij eigenlijk – die dienaar? En wat moet hij gaan doen? En waar loopt het op uit?

Vragen, vragen, vragen.

Misschien wel zoveel dat de lust om een antwoord te vinden je dreigt te vergaan.

Vragen, vragen, vragen.

Zoals wij vandaag – en daarom begon ik ermee – veel vragen kunnen hebben.

Vragen over hoe het ooit weer normaal wordt.

En hoe dat nieuwe normaal er dan uitziet.

Vragen over winkels en werkgelegenheid

Vragen over scholen en kerken.

Vragen over economie en gezondheidszorg.

Vragen, vragen, vragen.

Maar méér dan om de vragen gaat het om de boodschap.

Nog even volhouden – we zijn er bijna!

Dat was de boodschap van Rutte – er is licht aan het einde van de tunnel.

Nog meer mag dat de boodschap van advent zijn.

Er is licht aan het eind van de tunnel: *Ik zal je maken tot een licht voor alle volken* (49,6). Dat is een boodschap om het mee vol te houden!

Waar het drie weken geleden ging over het *verlangen* naar de nieuwe wereld en waar het vorige week ging over *verwachting* van die nieuwe wereld, daar gaat het er vandaag over dat het zaak is om onderweg vol te houden.

Volhouden!

Bijna is het zover – dat er een vaccin is.

Nog even.

Nog even – en het is Kerst, feest van de komst van de Messias.

Om die Messias gaat het in de woorden van de profeet.

Over de dienaar van de Heer – zoals Jesaja hem noemt.

Misschien ken je hem als de knecht des HEREN. Zo heette hij eerder.

De profeet Jesaja geeft deze dienaar tot vier keer toe het woord in het Bijbelboek dat op zijn naam staat (42,1-9; 49,1-6; 50,4-9; 52,13-53,12).

Elk van die vier keren hoor je wat je van deze dienaar mag verwachten.

Hij is het – door wie er dat licht is aan het eind van de tunnel.

Hij is het – door wie er een nieuw normaal komt.

Het normaal van vrede en recht.

Het normaal van eendracht en leven.

Hij is het naar wie uitgezien wordt.

Je hoort het in wat de engel Gabriël zegt, als hij Maria komt vertellen dat ze de moeder van de Heer wordt: *het kind dat jij verwacht, Maria, zal heilig genoemd worden en Zoon van God* (Luc. 1,35).

Dit is het grote nieuws waardoor je het vol kunt houden in *lockdown* – en dan heb ik het niet alleen over dat wat wij vandaag een *lockdown* noemen, maar dan gaat het ook over de beperking die een leven met zich meebrengt in een wereld die donker is omdat mensen het licht uit hebben gedaan, God de rug toe hebben gekeerd.

God laat het er niet bij zitten.

God neemt maatregelen.

En zoals Rutte afgelopen maandag in zijn toespraak de maatregelen van zijn regering aankondigde, zo is het hier Jesaja die Gods maatregelen aankondigt.

Er staat iemand klaar om in te grijpen.

Wacht maar.

Nog even!

Wat je hier hoort is een frontbericht dat ervoor zorgt dat je kan volhouden – in een wereld die donker is, en dat niet alleen door een virus dat rondwaart.

**

Maar wat maakt dat je daar zo zeker van kunt zijn?

Wat maakt de woorden van Jesaja tot werkelijkheid voor ons vandaag – zoveel eeuwen later, in zo andere omstandigheden?

Wat maakt deze boodschap om vol te houden voor ons tot boodschap die het waard is om je eigen te maken?

Wie vertelt mij dat dit echt waar is?

Er zijn vanmorgen drie dingen waar ik jullie op wil wijzen.

Eerst wijs ik op de *afkomst* van de dienaar. Hij komt bij God vandaan.

Daarna letten we op de *afwijzing* van die dienaar – toen en nu.

Tenslotte letten we op zijn wereldwijde *betekenis*.

Eerst die *afkomst*.

De dienaar spreekt over zijn wonderlijke geboorte.

Hoe hij bescherming vond in de buik van zijn moeder.

Hoe het toen hij nog in de buik van zijn moeder was duidelijk was dat er een taak voor hem weggelegd was.

Hoe hij toen al geroepen was, uitgekozen – nog vóóordat hij ter wereld was gekomen.

Hoe er aan zijn leven een naam verbonden was.

Een naam die Hem van boven gegeven was.

Dit is niet zomaar iemand.

Dit is niet iemand die zich opgewerkt heeft tot leider.

Dit is iemand van boven, iemand bij God vandaan.

Dat blijkt uit wat hij te vertellen heeft:

Mijn tong maakte hij scherp als een zwaard – zo horen we hem zeggen.

Hier is iemand met een bericht van boven, een hemelse boodschap.

Hier spreekt een Godsman, een profeet.

Dat maakt dit frontbericht tot een bericht van overwinning.

Luister goed, volken van de wereld.

Luister naar mij, mensen uit verre streken! (49,1, BGT).

Dit is wereldnieuws.

Wereldnieuws dat werkelijkheid wordt – in de aankondiging van de geboorte van de Messias aan Maria.

Hij komt.

Het is bijna zover.

Het wachten valt je misschien lang.
 De toekomst is vanuit ons gezien onzeker.
 Maar durf het aan – om de dingen te zien zoals God ze ziet.
 Durf het aan – om in geloof te zien hoe de woorden van deze dienaar van de HEER werkelijkheid zijn geworden in Hem die de Messias van Israël is.

Waar hebben wij het over – op weg naar Kerst?
 Hebben we het over hoe we het doen – met onze gasten?
 Hebben we het erover hoe we het doen – met onze diensten, onze maaltijden, onze bewegingen, ons gemis?
 Prima – om het daar over te hebben.
 En over zoveel dingen meer.
 Maar vergeet bij al die vragen die wij hebben (vragen, vragen, vragen) niet dit ene: dat het deze dienaar van de Heer, deze Messias, deze Jezus Christus die wij verwachten is – om wie de toekomst van de wereld draait.
 Alleen door Hem is er licht aan het eind van de tunnel.
 Hij komt.
 Nog even!

**

Dat komen gaat alleen niet zonder slag of stoot.
 Dat is het volgende waar ik de vinger bij wil leggen.
 Je hoort in de woorden van de dienaar van de HEER de *afwijzing* doorklinken.
 Dat is de rauwe werkelijkheid, waar niet alleen wij mee worden geconfronteerd, maar waar ook de dienaar zelf zich mee geconfronteerd wist.
 Het is de werkelijkheid die je hoort doorklinken in het evangelie van Johannes: *Hij kwam tot het zijne, en de zijnen hebben Hem niet aangenomen* (Joh. 1,11, vert. '51).

Je hoort ook in de woorden van de dienaar de afwijzing – van Hem die God heeft gestuurd om zijn wereld redding te bieden.
*Tevergeefs heb ik me afgemat,
 ik heb al mijn krachten verbruikt,
 het was voor niets, het heeft geen zin gehad* (49,4).
 Het lijkt niet alleen op een onmogelijke missie die hij moet uitvoeren.
 Het lijkt nog meer op een mislukte missie, een missie die uitloopt op zijn ondergang.
 Nog sterker hoor je de afwijzing in wat hij verderop in het boek Jesaja zegt, als daar de dienaar opnieuw aan het woord komt:
*Hij werd veracht, door mensen gemeden,
 hij was een man die het lijden kende
 en met ziekte vertrouwd was,
 een man die zijn gelaat voor ons verborg,
 veracht, door ons verguisd en geminacht* (53,3).
 Dat gaat over diezelfde dienaar.
 En over dezelfde afwijzing.

Je zou bijna uit het oog verliezen hoe menselijk, hoe gewoon deze dienaar van de HEER is.
 Hij is zo gewoon – dat je zomaar vergeet dat Hij het is die een nieuwe werkelijkheid, een nieuw normaal brengt.
 En toch doet Hij dat.

Toch is dat zijn missie.
En toch is Hij het die deze missie tot een goed eind brengt.

Hoor – hoe het gaat over het terugbrengen van *Jakob*.
Jakob – die door God *Israël* werd genoemd (Gen. 32,29).
Dat was niet zomaar een verandering van naam.
Zijn nieuwe naam betekende het begin van een nieuwe werkelijkheid.
God bouwde uit de zonen van deze Jakob Israël, zijn volk dat bestond uit de twaalf stammen, genoemd naar de zonen van Jakob.
God bracht dit volk – een volk verbannen naar een land van slavendienst – terug op beloofde bodem, zoals Hij het zelf beloofd had.
Zoals ooit Jakob de stamvader van het volk werd, zoals dit volk ooit was gebracht naar het beloofde land – zo zal de dienaar zijn over wie de profeet het heeft het doen. Deze dienaar staat aan de basis van een nieuw volk, een nieuwe werkelijkheid, een nieuw normaal.

Mensen, het gaat op weg naar Kerst om méér dan een dodelijk virus.
Het gaat om méér dan het uitzicht dat wij hebben op een nieuw normaal.
Boven alles wat ons in deze dagen bezighoudt geldt dat er méér is om op te hopen, méér is om naar uit te kijken, méér is om in te geloven.
Kijk naar het kruis – dat ultieme bewijs van afwijzing.
Kijk ernaar – en bedenk: dáár heeft God recht gedaan.
Dáár – op de plek van diepste afwijzing – maakte God waar wat Hij aan zijn dienaar beloofd heeft (49,4):
*Maar de HEER zal me recht doen,
mijn God zal me belonen.*
Bijna is het zover.
Nog even!

**

Wat gaat de betekenis van deze dienaar dan ook stralen – als je hoort over de wereldwijde *betekenis* van het werk van de dienaar.
Dat was het derde en laatste voor vandaag.

Even lijkt er sprake te zijn van een terugtrekkende beweging.
Israël wordt in ere hersteld – er komt een nieuw volk van God.
Dat volk wordt teruggebracht naar waar thuis is.
Prachtig!
God gaat opnieuw beginnen.
Met een nieuwe Jakob, een nieuw Israël.
Met een nieuwe terugkeer uit de gevangenis van zonde en dood.

En het wonderlijke is dat deze terugkeer een wereldwijde uitstraling krijgt.
Dit blijft niet beperkt tot één volk en één land.
Dit is nog maar het begin – zo hoor je het de HEER zeggen tegen zijn dienaar (49,6).
Het begint – met Hem die dienaar is.
Die van God zijn aanstelling kreeg – om redder van de wereld te zijn.
Die van God zijn naam kreeg: *Jezus, want Hij is het zijn volk zal bevrijden van hun zonden* (Mat. 1,21).
Het begint met Hem die wij verwachten.

Met Hem – die kind werd in een voerbak.
Met Hem – met wie het dreigt fout te gaan – als er een kruis wordt opgericht, als er een executie plaats vindt.
Even lijkt dat het einde.
Maar dit einde is een nieuw begin.
Het is het begin van een wereldwijd gebeuren.
De redding die de Man aan het kruis brengt is wereldwijd van betekenis.
Er is licht – aan het einde van de tunnel.
Hij komt!

Volhouden dus – dat is op deze vierde zondag van advent de boodschap.
Er is iemand van wie je uitkomst mag verwachten.
Iemand die dienaar werd.
Geroepen bij zijn naam.
Aangesteld om het licht in deze wereld aan te zetten.
Het is de boodschap van de Man die wij verwachten.
Wie volhardt tot het einde, die zal behouden worden (Mat. 10,22).
Nog even...

Amen.